2024/1400

24.5.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2024/1400

ze dne 13. března 2024,

kterým se mění nařízení (EU) č. 139/2014, pokud jde o bezpečnost letišť, změnu provozovatele letiště a hlášení událostí

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 ([1]), a zejména na čl. 39 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (EU) č. 139/2014 ([2]) stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť, včetně jejich řízení, provozu, certifikace a dozoru nad nimi.

(2) Pokud provozovatel letiště, který získal osvědčení v souladu s nařízením (EU) č. 139/2014, ukončí svou činnost a jeho úkoly přebírá nový provozovatel, měla by změna proběhnout tak, aby bylo zajištěno bezpečné a hladké předání letištního provozu.

(3) Systém hlášení událostí provozovatelů letišť a poskytovatelů služeb řízení provozu na odbavovací ploše by měl být uveden do souladu s ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ([3]), aby mezi těmito nařízeními panovala soudržnost.

(4) Pokud provozovatelé letišť poskytují rovněž letové provozní služby, měly by být požadavky na sledování souladu sjednoceny s odpovídajícími ustanoveními prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 ([4]), aby bylo možné sledování souladu snáze začlenit do jednotného systému řízení.

(5) Nařízení (EU) č. 139/2014 vyžaduje, aby provozovatelé letišť vytvořili a vedli bezpečnostní programy a bezpečnostní výbory. Kromě toho dokument č. 9981 Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) „Postupy pro letové navigační služby – letiště“ doplnil zvláštní ustanovení týkající se složení a činnosti těchto výborů. Ustanovení o činnosti místních týmů pro bezpečnost dráhy a dalších výborů pro bezpečnost letišť by proto měla být změněna tak, aby odrážela tento vývoj v rámci ICAO.

(6) Provozovatel letiště by měl vypracovat plán na odstranění letadel neschopných pohybu, aby byl zajištěn koordinační mechanismus a přístup ke zdrojům a vybavení.

(7) Na základě standardů a doporučených postupů ICAO by měly být stanoveny minimální společné požadavky na bezpečnost práce na letištích a vyšetřování bezpečnostních událostí a z tohoto důvodu by měl být zaveden postup pro řízení bezpečnosti prací na letištích, jehož součástí jsou oprávnění, oznámení, bezpečnostní opatření, dohled a kontrola.

([1]) Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Nařízení Komise (EU) č. 139/2014 ze dne 12. února 2014, kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 44, 14.2.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/139/oj).

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 a zrušení směrnic Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007 (Úř. věst. L 122, 24.4.2014, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

([4]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/373 ze dne 1. března 2017, kterým se stanoví společné požadavky na poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu/letových navigačních služeb a jiných funkcí sítě uspořádání letového provozu a dohled nad nimi, zrušují nařízení (ES) č. 482/2008, prováděcí nařízení (EU) č. 1034/2011, (EU) č. 1035/2011 a (EU) 2016/1377 a mění nařízení (EU) č. 677/2011 (Úř. věst. L 62, 8.3.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/373/oj).

(8) Dráhy a pojezdové dráhy nebo jejich části, které jsou dočasně nebo trvale uzavřeny, by měly být náležitě označeny, aby se zabránilo jejich použití letadly.

(9) Použití letiště letadlem, které překračuje certifikované konstrukční vlastnosti letiště, by mělo podléhat posouzení a předchozímu schválení příslušným úřadem, aby bylo zajištěno, že byla řádně posouzena a zmírněna všechna bezpečnostní rizika.

(10) Na pohybové ploše by měla být určena místa, kde došlo k srážce nebo k narušení dráhy nebo kde takové riziko hrozí, a tato místa by měla být označena za kritické body a související rizika by měla být zmírněna, aby se zabránilo riziku narušení dráhy, jakož i riziku srážky mezi letadly a mezi letadly a mobilními prostředky.

(11) Pozastavení provozu dráhy nebo její uzavření by mělo být prováděno bezpečným a koordinovaným způsobem, a provozovatel letiště by proto měl stanovit a uplatňovat vhodné postupy.

(12) Při nadměrném používání těžkými letadly může dojít k poškození vozovky, a proto by měly být zavedeny vhodné postupy pro provoz při přetížení, aby byl provoz těchto letadel regulován a zabránilo se neúměrnému zhoršování stavu vozovky.

(13) Nařízení (EU) č. 139/2014 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(14) Aby bylo zajištěno hladké provádění opatření zavedených tímto nařízením a zároveň byla zachována vysoká a jednotná úroveň bezpečnosti civilního letectví v Unii, měl by být odvětví a příslušným úřadům členských států ponechán dostatek času na přizpůsobení se opatřením zavedeným tímto nařízením, a proto by se toto nařízení mělo začít používat 12 měsíců od svého vstupu v platnost,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení (EU) č. 139/2014

Nařízení (EU) č. 139/2014 se mění takto:

(1) V článku 7 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„4. Jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavcích 1 a 3, převede se dokument DAAD připojený k osvědčení na nového provozovatele letiště, na něhož se provoz letiště převádí.“;

(2) Přílohy I, II, III a IV se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 24. května 2025.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. března 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Přílohy I, II, III, a IV nařízení (EU) č. 139/2014 se mění takto:

1) Příloha I se mění takto:

a) vkládá se nový bod 4a, který zní:

„4a) „hustotou [letištního] provozu“ se rozumí počet pohybů za hodinu při průměrném vytížení a jedná se o roční aritmetický průměr počtu pohybů v nejvytíženější hodině dne“;

b) vkládá se nový bod 19b, který zní:

„19b) „kritickým bodem“ se rozumí místo na pohybové ploše letiště s historií nebo možným rizikem srážky či narušení dráhy, kde je nutná zvýšená pozornost pilotů nebo řidičů;“

c) bod 47 se nahrazuje tímto:

„47) „podmínkami osvědčení“ se rozumějí všechny tyto položky:

— ICAO směrovací značky místa,

— podmínky pro provoz (lety VFR/IFR, den/noc),

— provoz letounů na speciálně upravených zimních drahách,

— vzletová a přistávací dráha — vyhlášené délky,

— typy vzletových a přistávacích drah a zajišťovaná přiblížení,

— kódové značení letiště,

— rozsah provozu letadel, která překračují certifikované konstrukční vlastnosti letiště,

— poskytování služeb řízení provozu na odbavovací ploše (ano/ne),

— úroveň ochrany poskytované záchrannými a hasičskými službami;“

2) Příloha II se mění takto:

a) v bodě ADR.AR.C.035 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) Příslušný úřad vydá osvědčení uvedená v písm. b), pokud provozovatel letiště prokázal ke spokojenosti příslušného úřadu soulad s body ADR.OR.B.025 a ADR.OR.E.005. Při změně provozovatele letiště není jeho nový provozovatel povinen prokázat soulad s požadavky stanovenými v bodě ADR.OR.B.025 písm. a) bodě 1 a v bodě ADR.OR.E.005, pokud se tyto požadavky týkají prvků, které zůstávají nezměněny.“;

b) doplňuje se nový bod ADR.AR.C.060, který zní:

„**ADR.AR.C.060 Změna provozovatele letiště**

Po obdržení žádosti o změnu provozovatele letiště v souladu s bodem ADR.OR.B.060 příslušný úřad:

a) vydá nové osvědčení v souladu s bodem ADR.AR.C.035;

b) zruší předchozí osvědčení.“;

3) Příloha III se mění takto:

a) vkládá se nový bod ADR.OR.B.060, který zní:

„**ADR.OR.B.060 Změna provozovatele letiště**

a) Současný provozovatel letiště oznámí příslušnému úřadu datum převodu.

b) Nový provozovatel, na něhož se provoz letiště převádí, požádá před datem převodu příslušný úřad o vydání osvědčení v souladu s bodem ADR.OR.B.015.

c) Nový provozovatel, na něhož se provoz letiště převádí, prokáže soulad podle bodu ADR.OR.B.025. Nový provozovatel letiště není povinen prokázat soulad s požadavky stanovenými v bodě ADR.OR.B.025 písm. a) bodě 1 a v bodě ADR.OR.E.005, pokud se tyto požadavky týkají prvků, které zůstávají nezměněny.“;

b) bod ADR.OR.C.030 se nahrazuje tímto:

„**ADR.OR.C.030 Hlášení událostí**

a) Provozovatel letiště v rámci svého systému řízení zavede a udržuje systém hlášení událostí včetně povinného a dobrovolného hlášení. Provozovatel letiště zajistí, aby tento systém splňoval platné požadavky nařízení (EU) č. 376/2014, nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na základě uvedených nařízení.

b) Provozovatel letiště hlásí příslušnému úřadu a jakékoli jiné organizaci, kterou musí informovat na základě požadavku členského státu, veškeré události nebo okolnosti s dopadem na bezpečnost, které ohrožují nebo, nejsou-li napraveny či vyřešeny, by mohly ohrozit letadlo, osoby na palubě nebo jinou osobu, a zejména veškeré nehody nebo vážné incidenty.

c) Kromě hlášení předložených v souladu s písmenem b) hlásí provozovatel letiště příslušnému úřadu a organizaci odpovědné za konstrukci vybavení letiště veškeré poruchy, technické závady, překročení technických omezení, události nebo jiné mimořádné okolnosti, které ohrozily nebo mohly ohrozit letadlo, osoby na palubě nebo jinou osobu a které nevedly k nehodě nebo vážnému incidentu.

d) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, hlášení uvedená v písmenu c):

1) se podávají, jakmile je to možné, avšak v každém případě do 72 hodin poté, co se provozovatel letiště dozvěděl o události nebo okolnostech, k nimž se hlášení vztahuje, nezabrání-li tomu výjimečné okolnosti;

2) jsou vyhotovena formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem;

3) obsahují všechny příslušné informace o stavu, který je provozovateli letiště znám.

e) Bez ohledu na nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty předloží provozovatel letiště v případě hlášení požadovaných podle písmene c) následné hlášení s podrobnostmi o opatřeních, která hodlá přijmout, aby podobným událostem v budoucnu zabránil. Následné hlášení se předloží, jakmile jsou tato opatření určena, a:

1) zašle se příslušným subjektům, jimž bylo podáno první hlášení v souladu s písmeny b) a c);

2) je vyhotoveno formou a způsobem stanoveným příslušným úřadem.“;

c) v bodě ADR.OR.D.005 písm. b) se bod 11 nahrazuje tímto:

„11) funkci pro sledování souladu organizace s příslušnými požadavky a vhodnosti postupů; sledování souladu zahrnuje systém zpětné vazby odpovědnému vedoucímu v případě nálezů, který zajistí, aby v případě potřeby byla účinným způsobem provedena nápravná opatření.“;

d) bod ADR.OR.D.025 se nahrazuje tímto:

„**ADR.OR.D.025 Koordinace s jinými organizacemi**

Provozovatel letiště zajistí, aby:

a) součástí jeho systému řízení byla koordinace a rozhraní s bezpečnostními postupy jiných organizací, které na letišti zajišťují provoz nebo poskytují služby;

b) tyto organizace zavedly bezpečnostní postupy k dosažení souladu s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, jakož i s letištní příručkou vypracovanou a vedenou v souladu s bodem ADR.OR.E.005 této přílohy.“;

e) bod ADR.OR.D.027 se nahrazuje tímto:

„**ADR.OR.D.027 Bezpečnostní programy a výbory pro bezpečnost letiště**

a) Provozovatel letiště v rámci svého systému řízení vytvoří, provádí a vede bezpečnostní programy na podporu a zvýšení bezpečnosti, včetně bezpečnosti dráhy, a za účelem výměny informací týkajících se bezpečnosti se všemi příslušnými organizacemi, které na letišti zajišťují provoz nebo poskytují služby. Provozovatel letiště alespoň jednou ročně přezkoumá účinnost svých bezpečnostních programů.

b) V rámci bezpečnostních programů v písmeni a) provozovatel letiště:

1) zřídí a vede místní tým pro bezpečnost dráhy a další výbory pro bezpečnost letiště a odpovídá za jejich činnost;

2) požaduje od všech příslušných organizací, které na letišti zajišťují provoz nebo poskytují služby, aby se účastnily činnosti místního týmu pro bezpečnost dráhy a ostatních výborů pro bezpečnost letiště prostřednictvím svých jmenovaných zástupců, kteří mají odpovídající odborné znalosti o provozu pro potřeby místního týmu pro bezpečnost dráhy nebo výborů pro bezpečnost letiště.

c) Provozovatel letiště zajistí, aby:

1) místní tým pro bezpečnost dráhy a ostatní výbory pro bezpečnost letiště pravidelně svolávaly schůze, jejichž četnost se stanoví [alespoň] na základě:

i) hustoty letištního provozu;

ii) složitosti uspořádání letiště;

iii) druhu provozu;

iv) bezpečnostních událostí na letišti a potenciálních rizik, jež byla určena při jejich analýze;

2) návrhy a opatření místního týmu pro bezpečnost dráhy a ostatních výborů pro bezpečnost letiště byly zaznamenány v akčním plánu a aby byla přijata návazná opatření za účelem jejich včasného provedení.

d) Místní tým pro bezpečnost dráhy a ostatní výbory pro bezpečnost letiště:

1) přispívají k identifikaci a multidisciplinárnímu přezkumu otázek místní bezpečnosti, zejména pokud jde o bezpečnost dráhy;

2) navrhují možná zmírňující opatření a příslušné akční plány, které mají dotčené organizace provést za účelem zvýšení bezpečnosti;

3) zvažují, zda je potřeba pravidelně provádět místní osvětové kampaně o bezpečnosti a vytvářet společné programy odborné přípravy pracovníků všech příslušných organizací.

e) Provozovatel letiště vytvoří a provádí postupy k zajištění provádění písmen a) až d).“;

f) v bodě ADR.OR.D.030 se vkládá nové písmeno ab), které zní:

„ab) Provozovatel letiště uzavře ujednání o podávání hlášení se všemi organizacemi, které na letišti zajišťují provoz nebo poskytují služby a jejichž činnosti nebo produkty mohou mít vliv na bezpečnost letadel.“;

g) v bodě ADR.OR.F.055 se doplňuje nové písmeno e), které zní:

„e) Organizace odpovědná za poskytování služeb řízení provozu na odbavovací ploše zajistí, aby veškeré události byly hlášeny osobě zastávající funkci související s řízením bezpečnosti provozovatele letiště, v souladu s čl. 4 odst. 6 písm. e) nařízení (EU) č. 376/2014.“;

4) Příloha IV se mění takto:

a) vkládá se nový bod ADR.OPS.B.011, který zní:

„**ADR.OPS.B.011 Odstraňování letadel neschopných pohybu**

a) Provozovatel letiště vypracuje plán na odstranění letadla neschopného pohybu na pohybové ploše nebo v její blízkosti a k provedení plánu určí letištního koordinátora.

b) Plán na odstranění letadla neschopného pohybu zahrnuje:

1) kontaktní údaje letištního koordinátora prací na odstranění letadla neschopného pohybu na pohybové ploše nebo v její blízkosti;

2) odpovědnost, činnosti a způsob komunikace každé ze zúčastněných organizací;

3) seznam vybavení a seznam zaměstnanců na letišti nebo v jeho blízkosti, kteří jsou pro tento účel k dispozici;

4) případná ujednání pro rychlý příjem technických prostředků k vyprošťování letadel, které jsou případně k dispozici na jiných letištích.“;

b) bod ADR.OPS.B.070 se nahrazuje tímto:

„**ADR.OPS.B.070 Bezpečnost při pracích na letišti**

a) Provozovatel letiště vytvoří a zavede postup pro řízení provozní bezpečnosti letiště během prací na pohybové ploše.

b) Tento postup stanoví a zdokumentuje povinnosti, pokud jde o:

1) povolení k provedení prací;

2) provedení veškerých navrhovaných změn provozních zařízení;

3) datum a čas, kdy bude provoz v zařízeních omezen nebo zastaven;

4) metody zveřejňování těchto změn;

5) dozor nad probíhajícími pracemi a jejich kontrola;

6) soulad se všemi příslušnými pravidly pro bezpečnost pohybové plochy.

c) Postup řízení provozní bezpečnosti letiště během prací musí obsahovat tyto prvky:

1) postup plánování prací;

2) postup posuzování bezpečnosti změn, jež se plánují v provozu nebo systémech letiště;

3) postup pro povolování prací;

4) postup pro zveřejňování informací o pracích;

5) postup pro zřízení staveniště a návrat do provozu;

6) postup pro sledování prací, dohled nad nimi a jejich kontrolu.

d) Vyžaduje-li se kvůli pracím provoz se zkrácenou délkou dráhy, provozovatel letiště vytvoří a zavede postup pro takový druh provozu.“;

c) vkládá se nový bod ADR.OPS.B.071, který zní:

„**ADR.OPS.B.071 Uzavření drah a pojezdových drah nebo jejich částí**

a) Provozovatel letiště zajistí, aby značením uzavírky byla opatřena:

1) dráha nebo pojezdová dráha nebo jejich části, které jsou trvale uzavřeny pro všechna letadla;

2) dočasně uzavřená dráha nebo pojezdová dráha nebo jejich části, ledaže je uzavření pouze krátkodobé a letové provozní služby na ně odpovídajícím způsobem upozorňují.

b) Odchylně od písmene a) nemusí být značením uzavírky opatřena trvale uzavřená pojezdová dráha nebo její části, je-li vstup na uzavřenou pojezdovou dráhu nebo její části označen a osvětlen návěstidly upozorňujícími na neprovozuschopný úsek a opatřen značkami.

c) Provozovatel letiště zajistí, aby v případě trvalého uzavření dráhy nebo pojezdové dráhy nebo jejich části byla fyzicky odstraněna všechna značení drah a pojezdových drah.

d) Provozovatel letiště zajistí, aby osvětlení na uzavřené dráze nebo pojezdové dráze nebo jejich části bylo vypnuto, ledaže je nezbytné pro účely údržby.

e) Kromě značení uzavření v případech, kdy jsou dráha, pojezdová dráha nebo jejich části uzavřeny, ale křižuje je použitelná dráha nebo pojezdová dráha používaná v noci, zajistí provozovatel letiště, aby na vstupu do uzavřeného prostoru byla rozmístěna rovněž návěstidla upozorňující na neprovozuschopný úsek.“;

d) bod ADR.OPS.B.090 se nahrazuje tímto:

„**ADR.OPS.B.090 Využívání letiště letadly, která překračují certifikované konstrukční vlastnosti letiště**

a) Aby letiště nebo jeho částí mohlo využívat letadlo překračující kódové písmeno nebo vnější rozchod kol hlavního podvozku nebo obě tyto hodnoty certifikovaných konstrukčních vlastností letiště, požádá provozovatel letiště o předchozí schválení příslušným úřadem; toto schválení se nevyžaduje u letadel v nouzové situaci.

b) Jako součást žádosti o předchozí schválení příslušným úřadem pro letadla uvedená v písmenu a) uvede provozovatel letiště posouzení dopadu těchto vlastností letadla na infrastrukturu, zařízení, vybavení a provoz letiště a naopak:

1) rozpětí křídel;

2) vnější rozchod kol hlavního podvozku;

3) rozvor podvozku;

4) délka trupu;

5) šířka trupu;

6) výška trupu;

7) geometrie přídě;

8) výška svislé ocasní plochy;

9) světlá výška na konci křídla;

10) výhled z pilotního prostoru;

11) vzdálenost mezi polohou očí pilota a předním podvozkem;

12) uspořádání hlavního podvozku;

13) ovládací systém podvozku;

14) maximální hmotnost letadla;

15) geometrie podvozku, hodnoty tlaku v pneumatikách a klasifikace letadla;

16) vlastnosti motoru;

17) maximální kapacita pro přepravu cestujících a paliva;

18) letové vlastnosti.“

e) doplňují se nové body ADR.OPS.B.095 a ADR.OPS.B.100, které znějí:

„**ADR.OPS.B.095 Kritické body**

a) Je-li to nezbytné, provozovatel letiště v rámci bezpečnostního programu, který stanovil v souladu s bodem ADR.OR.D.027, určí na pohybové ploše letiště jedno nebo více míst jako kritické body.

b) Po určení kritického bodu provede provozovatel letiště opatření k odstranění nebezpečí, a nelze-li tak učinit okamžitě, poskytne příslušná letecká data příslušnému stanovišti leteckých informačních služeb (AIS), aby je zveřejnilo v letecké informační příručce (AIP).

ADR.OPS.B.100 Pozastavení provozu dráhy a uzavření dráhy

a) Provozovatel letiště ve spolupráci s letovými provozními službami stanoví a provádí postupy pro případ dočasného pozastavení provozu dráhy nebo plánovaného uzavření dráhy.

b) Součástí těchto postupů jsou tyto prvky:

1) úlohy a povinnosti provozovatele letiště, letových provozních služeb a dalších organizací zapojených do provozu letiště, dle situace;

2) přístup personálu na uzavřenou dráhu;

3) bezpečnostní opatření v souladu s body ADR.OPS.B.070 a ADR.OPS.B.071;

4) zveřejnění zprávy NOTAM v souladu s bodem ADR.OPS.A.057, ledaže se předpokládá pouze krátkodobé pozastavení provozu dráhy;

5) opatření před opětovným zahájením provozu dráhy.“;

f) vkládá se nový bod ADR.OPS.C.011, který zní:

„**ADR.OPS.C.011 Provoz při přetížení**

Očekává-li se, že letiště bude pravidelně využíváno letadly, která mohou poškodit vozovku, stanoví provozovatel letiště kritéria pro provoz při přetížení.“